

Člani društva usposabljaajo člane delovnih kolektivov

Ljubljana mesto. Ta poklicna gasilska četa je tudi zasnova današnje Poklicne gasilske brigade. Izmed članov društva se je tudi razvila današnja reševalna postaja Ljubljana. Kljub temu, da so se razdelili na poklicne in prostovoljne gasilce, so med seboj vseskozi sodelovali. V društvu so ostali vsi tisti ljubljanski meščani, ki so hoteli pomagati na prostovoljni osnovi, za večjo požarno varnost v mestu. Postali so dragocena dopolnitev Prve poklicne gasilske čete pri njeni humanitarni dejavnosti.

Društvo je v medvojnem obdobju delovalo v prostorih Mestnega doma, skupaj s poklicnimi gasilci. V svoji sredi so združevali in vadili svoje člane v veččinah, ki so potrebne za gašenje in reševanje. Istočasno pa so vzgajali mlade ljudi v zavedne državljanke, ki so pripravljene v slehernem trenutku pomagati svojim bližnjim in tudi stopiti na branik domovine.

Pravilna usmeritev dela v društvu se je pokazala tudi 6. aprila 1941, ko so Ljubljano okupirali Italijani. Društvo je

sicer še naprej delovalo, vendar pa je iz zapisnikov 1. seje leta 1941 razvidno, da bo moralo biti delo društva omejeno, ker okupator ne dopušča tako široko zasnovane dejavnosti. Med 1. sejo maja 1941 in 25. avgustom 1941, so na 2. redni seji sprejeli sklep, da se društvo razpusti, ker zaradi nastalih pogojev ni mogoče več delovati. Delo društva je bilo zlasti onemogočeno, ko so med tem časom vdrli v njegove prostore člani italijanske organizacije VIGGILI DEL FUOCO in je njihov colonello zavpil: BUTATTE ALL'ARIA TUTTO QUANTO, E PRESTO!

Colonellove besede so se uresničile, oprema in orodje je bilo pokradeno, članstvo razgnano iz prostorov. Razbitju tega društva je sledilo nadaljnje delo pri razbijanju vseh ostalih prostovoljnih gasilskih društev, ki so delovala na področju Ljubljanske pokrajine. Razpustitev teh društev je imelo globlji pomen pri raznarodovalni politiki okupatorja, ki je celo v takih humanitarnih društvih vi-

Ob 100-letnici Gasilskega društva Ljubljana mesto 1970

del svojega sovražnika. Dolga in težka pot boja za slovensko društvo je dala tudi v tem času svoj odraz, saj se je večina članstva jasno opredelila za boj proti okupatorju. Člani društva so delovali kot aktivisti, ilegalci ali kot borci v partizanskih enotah. Svojo predanost slovenskemu ljudstvu so jasno dokazali, saj jih je 9 med njimi darovalo svoja življenja za svobodo.

Po osvoboditvi so se ponovno zbrali veterani društva in ga obnovili pod imenom Prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana Center. Leta 1951 pa je na predlog Mirka KUSARJA društvo ponovno prevzelo svoje staro ime Prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana mesto in še sedaj deluje.

V povojnem obdobju se je društvo predvsem usmerilo v preventivno delovanje na področju požarnega varstva, v vzgojo pionirjev, mladine, žensk in članov. Poleg vzgojnega dela se je društvo udeleževalo gašenja vseh večjih požarov. Imeli so tudi stalne stike s poklicnimi gasilci.

Ob podružbljanju družbene samozaščite se je tudi društvo vključilo in sodelovalo pri ustanavljanju samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom. S svojimi predlogi je tudi omogočilo, da so bili postavljeni realni pogoji za sestavo programa samoupravne interesne skupnosti.

S požrtvovalnostjo članov društva in veliko podporo naše družbe je društvo obnovilo svojo opremo in je danes dobro opremljeno. Ima 75 članov, ki so usposobljeni in pripravljene sleherni trenutek priskočiti na pomoč našim občanom. Problem so prostori, kjer bi lahko še bolj razvijali svojo dejavnost in dejansko omogočili članom in občanom, da bi se lahko seznanjali z osnovnimi principi varstva pred požarom. Če gledamo skozi stoletno delovanje društva, bomo lahko ugotovili, da je društvo vedno gostovalo v tujih prostorih: najprej so imeli zasilne prostore na dvorišču Magistrata do leta 1896, nato pa so imeli nekaj časa

svoje prostore v baraki pri »klavnici«. Z zgraditvijo Mestnega doma so se sicer razmere precej izboljšale, vendar pa so bili člani društva leta 1941 izgnani iz teh prostorov. V povojnem obdobju pa je društvo v glavnem delovalo v prostorih na Ambroževem trgu. Prostori so majhni in onemogočajo društvu širšo dejavnost, zato so člani začeli s široko akcijo za zgraditev novega gasilskega doma, kjer bi dejansko lahko usposabljali tako člane kot tudi ostale občane v veččinah, ki so potrebne ne samo za gašenje požarov, temveč tudi pri obrambi domovine. Ta akcija traja že nekaj let. V tem času so bili pripravljene projekti, zbrana sredstva, vendar pa manjkajo še zadnja soglasja, da bi pristopili k realizaciji projekta. Društvo pričakuje, da bo letos vse pripravljeno, da bi lahko v letu 1979 začeli z gradnjo. Želja društva je, da za svoj 110-letni obstoj izpolni dolgoletno željo članov društva, da to proslavo organizirajo v svojih prostorih.

France Tomšič

Brigadirski hoo-ruk

Lojze Petek je v Zmaju že eno leto kot elektrikar v službi vzdrževanja. V okviru mladinske organizacije in akcije za udeležbo v mladinski brigadi se je javil prostovoljno in je bil v juniju mesecu tri tedne v brigadi Jože Klanjšek-Vasja, ki je v vasi Kožbana v Goriških Brdih gradila vodovod. Delal je na tri in pol kilometre dolgi trasi, kjer so kopal järke, polagali cevi in jih zasipali. Lojze Petek je bil že lani v brigadi v Suhi krajini, prav tako pri gradnji vodovoda. Verjetno so to upoštevali na letošnji brigadni konferenci v Ljubljani in ga izvolili za namestnika komandanta za delovišče, kjer je dnevno meril opravljeno normo.

Vsak popoldan so imeli različne interesne dejavnosti, od športa, fotosekcije, avto šole in podobno, pomagali pa

Lojze Petek - letošnji brigadir

so tudi kmetom pri poljskih opravilih. Ko so jih zvečer povabili k tabornemu ognju, so se z veseljem odzvali.

Za vse vaščane bo vodovod izrednega pomena. Manjka sicer še dobrih 15 kilometrov do vodovodnega rezervoarja, vendar se bo njihova želja kmalu, in to že prihodnje leto, izpolnila.

Usmeritev ob kongresu ZSM

Oktober bo v Novi Gorici X. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije. Na njem bodo delegati, mladi železničarji. Novo izvoljenega predsednika sveta ZSMS železniškega gospodarstva Ljubljana Zorana Kmetca smo zaprosili, naj nam odgovori na nekaj vprašanj.

Kakšna je vloga mladine na železnici pred mladinskim kongresom?

»Če pred desetim kongresom ocenjujemo vlogo mladine na železnici, lahko rečemo, da je mladinska organizacija postala družbenopolitična organizacija v pravem pomenu besede. V njej so mladi politično zavestno organizirani; usposablja se za kvalitetno delo v delegacijah in samoupravnih organih.«

Kakšno delo in vlogo je imela mladina, ko so na želez-

Slišati je bilo, da Lojze Petek letos ni bil edini kandidat za mladinsko brigado, vendar je v letošnjem letu selitev Zmaja in temu se je bilo treba zavestno odreči.

Spomini na brigadirsko življenje so lepi in morda jih bo v prihodnjem letu lažje zajeti v večjem številu kandidatov.

nici obravnavali spremembe na področju njene samoupravne organiziranosti, ko so sprejemali vrsto samoupravnih aktov.

»Mladi smo se najbolj zavzemali pri uresničevanju zakona o združenem delu. Posebno pri razreševanju dohodkovnih razmerij Železniškega gospodarstva Ljubljana **nova proga**

GLASILO ŽELEZNIČARJEV SLOVENIJE IN ISTRE

na. Prav tako smo se vključevali v obravnavanje osnov in meril za presojanje nadaljnje preobrazbe samoupravne organiziranosti v okviru ŽG, predvsem v okviru sindikalne organizacije. Vendar ob tem kaže povedati, da so bili tudi mladi, v posameznih organizacijah na železnici, ki niso bili dovolj aktivni pri obravnavanju osnov in meril.«

Iz treh na osem akcij

Med vsemi občinskimi konferencami ZSMS v naši republici ima prav OK ZSMS Center največ brigad. Število tri iz lanskega leta se je v letošnjem povečalo kar za pet. Tako so mladi iz Centra delali na osmih delovnih akcijah: na Kozjanskem, Kobanskem, Kožbani, v Slovenskih goricah ter na akcijah Sava 78, Istra in Pot spominov in tovarištva. Vendar pa sezona mladinskih delovnih akcij za mladince iz Centra še ni končana, saj bodo v oktobru delali še na zvezni delovni akciji Samac-Sarajevo.

Vsega, skupaj je torej na mladinskih delovnih akcijah iz Centra sodelovalo 450 brigadirjev, od tega jih bo 100 v oktobru na akciji Samac-Sarajevo. Center za mladinske delovne akcije pri OK ZSMS Center pa je dokaj uspešno sodeloval z mladimi iz pobratene občine Bijelo polje, od koder je prišlo na naše delovne akcije okrog 60 mladincev.

Posebno pozornost so pri občinski konferenci posvečali pripravi brigad. Zato ni čudno, da so bile brigade iz Centra med najbolje pripravljenimi na delovnih akcijah. Pred samimi akcijami so se brigadirji večkrat sestali na brigadnih konferencah, brigadirji za Kobansko pa so se skupaj z občinsko konferenco ZSMS Moste-Polje udeležili letošnjega pohoda na Janče. Namen priprav je bil seveda, da so se brigadirji in brigadirke pred samimi akcijami kar naj-

bolje spoznali.

Letošnje delo na področju mladinskega prostovoljnega dela mladi iz Centra ocenjujejo kot precej uspešno. Vendar pa seveda tudi na tem področju mladinskega delovanja ne gre brez problemov. Razumljivo je, da so se ti problemi največkrat pojavljali v zvezi s kadri. Velik skok, kar zadeva število brigad, je zahteval tudi več kadrov kot doslej. To pa so bili seveda mladi, razmeroma neizkušeni ljudje. Kar je najvažnejše, na letošnjih delovnih akcijah so si pridobili dragocene izkušnje in tako si pri OK ZSMS Center želijo, da bi jih čimveč sodelovalo tudi prihodnje leto. Ker gre pač za mladinsko organizacijo, imajo opravka z veliko fluktuacijo kadrov. In morda je najtežje prav vprašanje, kako obdržati že usposobljene in izkušene kadre, ki bodo nadaljevali tisto, kar so začeli.

T. K.